

Budapesti CORVINUS Egyetem

MEGHÍVÓ

A BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

KERTÉSZETTUDOMÁNYI

DOKTORI ISKOLÁJA

meghívja Önt

TOMPOS DÁNIEL

A közetgyapotos paprikahajtatás egyes technológiai elemei és ökonómiai összefüggései

című PhD doktori értekezésének

2007. május 14-én de. 11.00 órakor

tartandó nyilvános vitájára.

Témavezető: Terbe István, CSc

Helyszín: Budapesti Corvinus Egyetem,

1118 Bp., Villányi út 35-43. „K” épület III. em., KLUBTEREM

A Bíráló Bizottság összetétele:

Elnöke: Papp János, DSc

Tagjai:

Dimény Judit, CSc

Gaál Márta, PhD

Kapitány József, PhD

Ombódi Attila, PhD

Opponensek:

Hodossi Sándor, DSc

Bálint János, CSc

Titkár: Gaál Márta, PhD

Az értekezés megtekinthető

a Budapesti Corvinus Egyetem Budai Entz Ferenc Könyvtárában és Levéltárban

(Budapest, XI., Villányi út 35-43. K. ép. I. em.),

elektronikus változata a <http://www.lib.uni-corvinus.hu/content/view/46/117/>

címen

*A nyilvános vitában minden jelenlévő részt vehet
és írásban előzetesen is észrevételt tehet*

*Dr. Papp János sk
egyetemi tanár
Doktori Iskola Vezetője*

Tompos Dániel:

A kőzetgyapotos paprikahajtás egyes technológiai elemei és ökonómiai összefüggései

Magyarországon a hajtított növények közül a legfontosabb a paprika, az egész termelési érték 50 %-át adja. Napjainkban megközelítőleg 2.000-2.500 hektáron hajtítanak paprikát, ebből a kőzetgyapotos termesztés 50-60 hektár közé tehető.

Az új technológiák és az egyre élesebb verseny újabb feladatok elé állítják majd a zöldségtermesztő kertészeket. Olyan döntéseket kell hozniuk, amely a termesztést hosszú évekre meghatározhatja. Ilyen a metszésnek a technológiája is. A különböző metszésmódoknak nem ugyanazok a költségei, nagyobb szakértelmet is igényelnek mint a hagyományos eljárások és egyes kutatók szerint a koraiságot is csökkenthetik.

Dolgozatom fő célkitűzése az volt, hogy kőzetgyapotos termesztésben megtaláljam a megfelelő paprikafajtákat és ehhez a legjobb metszésmódot, ami az adott fajtánál a legeredményesebb termesztést teszi lehetővé. Végül a kapott eredmények alapján ajánlásokat megfogalmazni a termeszők részére, hogy melyik fajtát milyen metszésmóddal érdemes termeszteni kőzetgyapoton.

Kísérleteimet 2002-ben, 2003-ben és 2004-ben a Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karának Kísérleti Üzemében, Soroksáron végeztem. Kísérletemben két tényező, a fajta és a metszésmód termésmennyiségre és termésminőségre gyakorolt hatását vizsgáltam a különböző magyarországi fehérhúsú paprikafajtáknál (HRF; Bajnok; Danubia; Kaméleon; Century; Hó).

A hároméves (2002-2004) kísérleti időszakban kidolgoztam a kőzetgyapotos paprikatermesztésben alkalmazható paprikafajták metszésmódjainak vizsgálati módszerét. A metszési kísérletek során megállapítottam, hogy kőzetgyapoton a területegységre eső termésátlagokat nagymértékben befolyásolja az alkalmazott metszési technológia és egyike a legfontosabb szempontoknak.

Teljesítményvizsgálatok és gazdaságossági elemzések alapján kőzetgyapotos termesztésben értékelttem hat különböző tulajdonságokkal rendelkező fehérhúsú hibrid paprikafajtát. Javaslatokat fogalmaztam meg a fajtákkal kapcsolatban. Kőzetgyapotos termesztésre kétszálás -metszést alkalmazva- a Hó fajtát tartom a leginkább alkalmasnak. A Hó mellett a Century fajta lehet még jó választás. Magas Tm3 rezisztenciájával biztonsággal a kisebb költségű háromszálás technológiával is kitűnően termesztendő. Választékbővítő fajtaként kitűnő tulajdonságokkal rendelkezik a Kaméleon fajta is. A kísérletek alapján az 1 és 3 szálás metszési módszer is alkalmas lehet a termesztésben. Ennek megállapítására további vizsgálatokra van szükség. A Danubia és HRF fajtákat alacsony termésátlagaik, a Bajnok fajtát pedig a bogyók felületén tapasztalt gyakori színelváltozás miatt nem javaslom kőzetgyapotos termesztésre.

A dolgozatban ismertetett számos hazai és külföldi tudományos kísérlet és vizsgálati eredményeim alapján elmondható, hogy pontos szabályt készíteni a metszéssel kapcsolatosan nem lehet. A fajta, a termesztési körülmények, mindenekeelőtt az időjárás (fényviszonyok) jelentősen módosítják a növény fejlődési ütemét, ezért nélkülözhetetlen a kertész szakértelme, állandó kapcsolata a növényvel, amely lehetővé teszi az említett módszerek alkalmazását, a generatív és vegetatív egyensúly fenntartását, a folyamatos, kiegyenlített termésérést.

A kísérleteknek fontos szerepük van a gyakorlatban használt fitotechnikai módszerek kiértékelésében és ezeknek az adott termőhelyre illetve fajtára való alkalmazásában. Termesztési és kísérleti tapasztalataim alapján javaslom minden bevezetésre kerülő új fajta esetén hasonló vizsgálatok és számítások elvégzését.